

Dør flere grise, når boksen åbnes?

NYT FRA
SEGES
INNOVATION

Af Camilla Munk Asmussen,
seniorkonsulent og Vivi Aare-
strup Moustsen, chefforsker

Successfuld implemente-
ring af løse søer i farestal-
den forudsætter blandt an-
det lav pattegrisedødelig-
hed. Tidligere undersøgel-
ser har vist, at pattegrisedø-
deligheden i farestalde med
løse søer stiger i forbindelse
med åbning af boksen,
særligt på grund af ihjellæg-
ning. En rundspørge blandt
danske besætninger med
løse søer i farestalden giver
et mere nuanceret billede af
netop denne udfordring.

Hovedparten af de ad-
spurgte besætninger oplever

ikke udfordringer med øget
pattegrisedødelighed i for-
bindelse med åbning af boks,
som typisk sker 3-5 dage ef-
ter faring. Rundspørgeren
indikerer, at der i enkelte til-
fælde kan være øget risiko
for ihjellægning umiddel-
bart efter åbning.

Når besætningsejer-
ne i stedet skal pege på,
hvornår udfordringerne
er størst, nævnes velkend-
te perioder: omkring far-
ring, i de første levedøgn og
ved etablering af ammesøer.
Derudover fremhæves so-
ens mælkeydelse, sundhed
og fodring samt uro i farestal-
den som afgørende fak-
torer for at undgå klemte grise
– både omkring åbning af
boksen og generelt i diegiv-
ningsperioden.

Svarene fra rundspør-
gen peger på, at de samme
faglige greb, der anvendes

til at reducere pattegrisedø-
delighed i besætninger med
kassetier, også er centrale i
besætninger med løse søer i
farestalden. Fokus bør i høj
grad rettes mod manage-
ment og rutiner før boksåb-
ning frem for mod selve sti-
typen.

Rundspørgeren viste
også, at langt de fleste be-
sætninger har faste rutiner
for, hvornår boksen åbnes,
hvor godt halvdelen af be-
sætningerne åbner boksen
efter kuldalder, en tredjedel
åbner 1-2 dage efter ka-
stration og de resterende
åbner boksen på en bestemt
ugedag.

Et af de tiltag, som Seges
arbejder med i 2026, er at
mindske risiko for klemning
af pattegrise ved ammesøer
i systemer, hvor søerne er
løse.

Konklusion

- Tidligere studier har
vist øget pattegrisedødelighed
ved løse søer og en
øget risiko ved boks-
åbning. Dette bekræftes ikke af
danske besætninger, men der
er kendte risikoperioder.

ROVFLUER
SNYLTEHVEPSE
SPF-SuS godkendte
Autoriseret rottesikring
ROV FLUEN[®]
Professionel skadedyrssikring
Tlf. 75 75 63 48
rovfluen@rovfluen.dk

Somåtter
Kadavervogne
Kæder - Sjakler
Gulvanker - Trisser
Brocken
Tlf.: 2380 5418 – www.brocken.dk

STØTTET AF

Svineavgiftsfonden